

13. Palmera de Canàries, Palmera Canària (*Phoenix canariensis*): Té un tronc més curt i robust que la palmera de dàtils. El seu fruit no és comestible. Es la més atacada pel "morrut roig" (🐛).

14. Palmera de ventall californiana, Palmera de Califòrnia (*Washingtonia filifera*): Pot arribar als 20 m. d'alçada. El tronc és gros i les seues fulles son grans i palmades, fins d'1,5 m. El fruit fa uns 5 mm. i és quasi negre. Es diu "Washingtonia" en honor al president George Washington. (🌳)

15. Palmera Mexicana (*Washingtonia robusta*): És una palmera amb tronc esvelt fins de 35 metres d'alçada. Fruits esfèrics, nombrosos, de color negre d'un cm. Procedeix del desert de Sonora. (🌳)

16. Palmera pindó, Coco plumoso, (*Arecastrum roman-zoffianum*): Les seues fulles d'aspecte plomós i els seus fruits com "coquitos" dolços i aspres, són de color taronja o groc quan maduren. S'utilitzen per alimentar al bestiar i són anomenats "caramels de l'indi".

17. Pi canari, Pino Canari (*Pinus canariensis*): D'ell s'obtenia una brea per impermeabilitzar els vaixells. Este negoci als segles XVI al XVIII va causar un autèntic desastre a les illes.

18. Pitòspor o Flor del taronger de la Xina (*Pittosporum tobira*): És molt utilitzada com a ornamental per la seua resistència a la contaminació atmosfèrica a les grans ciutats. Les seues flors tenen una forta aroma similar a la flor del taronger.

Descripció de la ruta:

Esta ruta s'inicia a l'Avinguda de J.J. Dòmine.

Com arribar?

Amb autobús: EMT línies: 2, 4, 19, 30, 95.

Amb tramvia:

Estació Francesc Cubells, Grau-Canyamelar línies 6 i 8.

Amb bici: Pel carril bici de l'Avinguda del Port.

Estacions de Valenbisi:

Plaça del Tribunal de les Aigües.

Inici en Avinguda de J.J. Dòmine

A. Avinguda de J.J. Dòmine

B. Av. del Port creuant amb el c/de la Serradora

C. Carrer del Mestre Valls

D. Carrer de la Indústria

E. Jardí d'Aiora

Finalitzem al Jardí d'Aiora.

Amb autobús: EMT línies: 32.

Amb metro: Estació Aiora línies 5 i 7.

Amb bici: Pel carril bici de l'Avinguda de Blasco Ibañez.

Estacions de Valenbisi:

C/ Jeroni de Montsoriu

C/ Ramiro de Maeztu

C/ Campoamor.

La presència d'**Arbres Monumentals i Singulares** a la ciutat de València, reflectix l'esperit de persones, moltes d'elles anònimes, que van apostar per conservar i protegir uns dels éssers vius més longeus del Planeta, i la capacitat de créixer durant tota la seua vida, ens permet hui en dia, sorprendre'ns amb les seues dimensions –amb exemplars de més de 38 metres d'alçada o espècies que superen els 400 anys d'edat– o per característiques que no tenen res a veure amb les mesures sinó amb les seues rareses, la seua forma peculiar, els fets històrics que s'hi associen, o perquè són espècies úniques.

Tots, d'una manera silenciosa contribueixen a la **lluita contra el Canvi Climàtic**. Són els nostres aliats i tindran un paper important a l'interior de les ciutats.

Tots ens fan la vida més agradable. Són els **Testimonis vius de la nostra història, els viatgers del temps i de l'espai** –alguns vénen de terres llunyanes–, són els **hereus del model de ciutat sostenible** que construïm ara.

Més enllà dels mars: Els "Indians". És la ruta dels que vénen de molt lluny, els van portar aquelles persones que es van aventurar a creuar l'Atlàntic i van tornar. I amb ells van arribar espècies exòtiques, que els van acompanyar en el seu viatge de retorn. Hui formen part del nostre paisatge urbà i ens recorden a aquells "Indians".

Descobrix la ciutat amb ells!

LES RUTES

1 TESTIMONIS DE LA HISTÒRIA

2 LA VOLTA AL MON

3 UN VIATGE PEL MEDITERRANI

4 MÉS ENLLÀ DELS MARS: ELS INDIANS

5 UN PASSEIG PER L'ALBEREDA

Imprès en paper ecològic ESC

Arbres Monumentals i Singulares de la Ciutat de València

MÉS ENLLÀ DELS MARS: ELS INDIANS

RUTA 4

Curiositats dels arbres de la ruta

1. Aladern, Aladierno (*Rhamnus alaternus*): Espècie mediterrània, els fruits de la qual tenen propietats medicinals i poden utilitzar-se amb precaució com a laxant.

2. Araucària (*Araucaria heterophylla*): Té forma piramidal, amb 5 branques horitzontals formant pisos, un per any, que en marquen l'edat. El seu tronc recte s'utilitza per construir pals de vaixells. (🌲)

3. Arbre ampolla, Árbol botella (*Brachychiton populneus*): El seu nom deriva del fet que el tronc és més gros a la base. Fruit en forma de canoes xicotetes. Les tribus aborígens australianes mengen les seues llavors torrades.

4. Arbre de Júpiter, Árbol de Júpiter (*Lagerstroemia indica*): Té l'origen a la Xina, el Japó, l'Himàlaia i l'Índia. En medicina popular s'utilitzen les arrels per al mal de panxa, i les seues fulles i flors s'utilitzen com a purgant.

5. Casuarina, Pino Australiano (*Casuarina equisetifolia*): Procedeix d'Austràlia. Encara que no ho és, es confon amb els pins per les pinyes xicotetes i les seues fulles aciculars, que recorden l'aspecte de la cua d'un cavall o les plomes d'un casuari. (🌲)

6. Ceiba (*Ceiba speciosa*): Es troba a Sudamèrica. Té el tronc verd i gran per la base, recoberta de punxes. Té grans flors de color blanc i lila.

7. Eucaliptus de fulla estreta, Eucalipto rojo (*Eucalyptus camaldulensis*): Arbre invasor de ràpid creixement i fusta tova, s'usa per a l'obtenció de pasta de paper. Això fa que s'utilitze en grans plantacions on provoca l'empobriment del sòl. (🌲)

8. Ginkgo (*Ginkgo biloba*): És un fòssil vivent de 250 milions d'anys, sense parents vius. És un arbre medicinal únic al món, utilitzat per a curar malalties degeneratives. Exemplars amb més de 2500 anys. Originari de la Xina. A 1 km de l'explosió de la bomba d'Hiroshima, un vell Ginkgo destruït i sec començà a brotar de nou, un any després. I es va transformar en símbol del renaixement, de l'Esperança i Ambaixador de la Pau. (🌲)

9. Feijoa, Guayabo del Brasil (*Feijoa sellowiana*): Arbust de fulla perenne d'uns 2m. d'alçada. La polpa, rica en vitamina C, és granulosa, amb llavors i el seu gust recorda la pinya. Se'n fan begudes, gelats i melmelades.

10. Figuera d'Austràlia, Higuera australiana (*Ficus macrophylla*): Arriba a alçades de 60m. El tronc pot ser massís, amb grossos contraforts a la base. La corfa és grisa. Els vells espècimens poden arribar a una talla extraordinària. (🌲)

11. Morera de paper, Morera del Papel (*Broussonetia papyrifera*): El ràpid creixement d'este arbre, fa que es convertisca en una espècie molt invasiva. Cultivada a l'Extrem Orient des de fa segles, per a utilitzar-la en la fabricació de paper. (🌲)

12. Ombú, Árbol de la bellasombra (*Phytolacca dioica*): A pesar del seu tronc gros amb grans arrels visibles, la consistència de la seua fusta és molt lleugera. És molt útil per als gautxos a la Pampa ja que servix de refugi, com a "ombra" per al descans davant jornades molt caloroses o en temporals. (🌲)

(🌲) (Veure il·lustració a l'interior).

Els Titans

EL MÉS VELL:
Palmera de Canàries,
(100 anys), al Jardí d'Aiora.

EL MÉS GROS:
Figuera australiana (15,4 m.)
al carrer de la Indústria

EL MÉS ALT:
Eucaliptus (35,2 m.),
va ser un dels més alts de la ciutat,
al Jardí d'Aiora.

EL MÉS ESTRANY:
Feijoa
i conjunt de Figuera australiana
al Jardí d'Aiora.

- Inici de la ruta
- Fi de la ruta
- Arbres Monumentals
- Palmeres Monumentals
- Arbres singulars

15. Palmera Mexicana

És una palmera amb tronc esvelt fins de 35 metres d'alçada. Fruits esfèrics, nombrosos, de color negre d'un cm. Procedix del desert de Sonora.

2. Araucària

Té forma piramidal, amb branques horitzontals formant pisos. El seu tronc recte s'utilitza per construir pals de vaixells.

14. Palmera de ventall californiana:

Pot arribar als 20 m. d'alçada. El tronc és gros i les seues fulles son grans i palmades, fins d'1,5 m. El fruit fa uns 5 mm. i és quasi negre. Es diu "Washingtonia" en honor al president George Washington.

8. Ginkgo

És un fòssil vivent de 250 milions d'anys, sense parents vius. És un arbre medicinal únic al món, utilitzat per a curar malalties degeneratives. Exemplars amb més de 2500 anys. A 1 km de l'explosió de la bomba d'Hiroshima, un vell Ginkgo destruït i sec començà a brotar de nou, un any després. I es va transformar en símbol del renaixement, de l'Esperança i Ambaixador de la Pau.

13. Palmera de Canàries

Té un tronc més curt i robust que la palmera de dàtils. El seu fruit no és comestible.

12. Ombú o Bellaombra

A pesar del seu tronc gros amb grans arrels visibles, la consistència de la seua fusta és molt lleugera. És molt útil per als gautxos a la Pampa ja que servix de refugi, com a "ombra" per al descans davant jornades molt caloroses o en temporals.

11. Morera de paper

El ràpid creixement d'este arbre, fa que es convertisca en una espècie molt invasiva. Cultivada a l'Extrem Orient des de fa segles, per a utilitzar-la en la fabricació de paper.

Jardí d'Aiora

5. Casuarina

Procedix d'Austràlia. Es confon amb els pins per les pinyes xicotetes i les seues fulles aciculars, que recorden l'aspecte de la cua d'un cavall o les plomes d'un casuari.

10. Figuera d'Austràlia

Arriba a alçades de 60m. El tronc pot ser massís, amb grossos contraforts a la base. La corfa és grisa. Els vells espècimens poden arribar a una talla extraordinària.

7. Eucaliptus de fulla estreta

Arbre invasor de ràpid creixement i fusta tova, s'usa per a l'obtenció de pasta de paper. Això fa que s'utilitze en grans plantacions on provoca l'empobriment del sòl.

